

CRÒNICA LEGISLATIVA DE L'ESTAT ESPANYOL

2n semestre 2015 (BOE d'1 de juliol a 31 de desembre de 2015)

Anna M. Pla Boix*

Paraules clau: Estat espanyol; dret lingüístic.

LEGISLATIVE REPORTS ON SPANISH STATE

Abstract

Legislative Reports on Spanish State, second semester of 2015

Keywords: Spanish State; Linguistic Law.

1 Presentació: breu referència al context polític i parlamentari

Aquestes pàgines proposen esbossar, succintament, les principals disposicions normatives d'incidència en matèria lingüística que s'han publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat* (en endavant BOE), des d'1 de juliol a 31 de desembre de 2015. Així doncs, el semestre estudiat inclou el darrer tram de vida de la X Legislatura de les Corts, nascuda de les eleccions celebrades el 20 de novembre de l'any 2011. Per Decret 977/2015, de 26 d'octubre, s'acordava la dissolució de les Corts i la convocatòria de noves eleccions generals, celebrades el 20 de desembre de 2015¹. Els resultats electorals obtinguts als comicis esbossaran un nou arc parlamentari especialment fragmentat, amb l'emergència de noves hegemonies polítiques que posaran de manifest la crisi del bipartidisme². La nova composició dels hemicicles, a més, exigirà articular pactes i consensos per assegurar la formació i estabilitat d'un nou govern. Així doncs, als efectes que aquí interessin, el semestre objecte d'estudi inclou un període electoral i de canvis polítics rellevants que, indefugiblement, afectaran la producció normativa de l'Estat, també la d'incidència en matèria lingüística.

Dit això, durant el darrer tram de vida de la X Legislatura, l'activitat legislativa i reglamentària de l'Estat d'incidència en dret lingüístic ha estat important. S'han aprovat un ampli catàleg de disposicions normatives que innoven l'estatus jurídic de les llengües en àmbits públics especialment rellevants. S'analitzen succintament a les pàgines que segueixen.

2 Regulació lingüística a les normes amb rang de llei: estat de la qüestió

Durant el segon semestre de 2015, el BOE publica un ampli catàleg de disposicions normatives de rang legal d'incidència, directa o tangencial, en matèria lingüística. Es tracta de lleis orgàniques, ordinàries i decrets legislatius.

En el que concerneix normes amb rang de llei orgànica, en destaquen especialment quatre. Molt succintament i per ordre cronològic d'aprovació, primerament convé ressenyar la Llei orgànica 7/2015, de 21 de juliol.³

¹ [BOE núm. 257, de 27 d'octubre de 2015](#)

*Anna M. Pla Boix, professora agregada de dret constitucional, Universitat de Girona, anna.pla@udg.edu.

Citació recomanada: PLA BOIX, Anna M. «Crònica legislativa de l'Estat espanyol. 2n semestre 2015», *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, núm. 65, 2016, p. 210-215. DOI: [10.2436/20.8030.02.148](https://doi.org/10.2436/20.8030.02.148).

² Resultats electorals.

³ [BOE núm. 174 de 22 de juliol de 2015](#)

Entre altres esmenes, estableix la modificació dels articles 347.bis⁴ i 536.2⁵ de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, d'incidència en matèria lingüística. S'estudiaran amb més deteniment al capítol d'aquesta crònica dedicat a les novetats en l'àmbit de l'Administració de justícia.

En segon lloc, convé esmentar la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.⁶ Al seu preàmbul s'explica que, atenent a la Convenció de drets de les persones amb discapacitats de 13 de desembre de 2006, signada per l'Estat espanyol el 2007, es modifica l'article 3 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, intitulat "*Referència a instruments internacionals*" per tal d'adaptar-ne el llenguatge, bo i substituint el terme deficiència pel de discapacitat. Als efectes que aquí interessin, el precepte esmentat inclou una clàusula de prohibició de discriminació per raó de llengua. La nova disposició legal incorpora, a més, esmenes a l'article 9 de la llei. Entre altres previsions, el seu paràgraf 1 inclou el dret del menor a rebre informació "en un llenguatge comprensible, en formats accessibles i adaptats a les seves circumstàncies".

En tercer lloc, és destacable la Llei orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei d'enjudiciament criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica.⁷ Estableix també diverses referències explícites a la qüestió lingüística al seu preàmbul i a diverses previsions del seu article únic.⁸ Finalment, convé esmentar la Llei orgànica 15/2015, de 16 d'octubre, de reforma de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, per a l'execució de les resolucions del Tribunal Constitucional com a garantia de l'Estat de dret.⁹ Entre altres previsions, esmena la dicció de l'article 80 quan precisa que amb caràcter supletori s'aplicaran els preceptes de la llei orgànica del poder judicial i de la llei d'enjudiciament civil en matèria de llengua oficial.¹⁰

En el que concerneix les lleis ordinàries d'incidència en matèria lingüística, durant el darrer semestre de l'any se'n publiquen una amplíssima llista. Estableixen regulacions certament puntuals d'incidència en la matèria objecte d'estudi. També molt succintament i per ordre cronològic, trobem referències lingüístiques a les següents disposicions legals publicades al BOE durant l'etapa estudiada: Llei 18/2015, de 9 de juliol, per la qual es modifica la Llei 37/2007, de 16 de novembre, sobre reutilització de la informació del sector públic;¹¹ Llei 19/2015, de 13 de juliol, de mesures de reforma administrativa en l'àmbit de l'Administració de justícia i del Registre Civil;¹² Llei 24/2015, de 24 de juliol, de patents;¹³ Llei 29/2015, de 30 de juliol, de

4 El paràgraf 7 d'aquest article queda redactat en els següents termes: "A les comunitats autònomes en què existeixi més d'una llengua oficial o que tinguin dret civil propi s'apliquen, per a la provisió d'aquestes places, les previsions que estableix a aquest efecte la present Llei".

5 Aquest paràgraf disposa que es considera falta molt greu "2. Tota actuació que suposi discriminació per raó de sexe, raça, religió, llengua, opinió, lloc de naixement o veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social".

6 [BOE núm. 175 de 23 de juliol de 2015](#)

7 [BOE núm. 239 de 6 d'octubre de 2015](#)

8 S'estudiaran amb més deteniment al capítol dedicat a les novetats en l'àmbit de l'Administració de Justícia

9 [BOE núm. 249 de 17 d'octubre de 2015](#)

10 Aquest article 80 inclou una referència a la llengua oficial en els termes següents: "Amb caràcter supletori d'aquesta Llei, s'han d'aplicar els preceptes de la Llei orgànica del poder judicial i de la Llei d'enjudiciament civil, en matèria de (...) llengua oficial...".

11 [BOE núm. 164 de 10 de juliol de 2015](#). Vegeu referència a la llengua prevista a l'epígraf tercer del seu article únic relatiu a la modificació de l'article 5.2 de la Llei 37/2007, de 16 de novembre ("2. Les administracions i els organismes del sector públic han de facilitar els seus documents en qualsevol format o llengua en què estiguin prèviament, però també han de procurar, sempre que això sigui possible i apropiat, proporcionar-los en format obert i llegible per màquina d'acord amb el que preveu l'apartat anterior i conjuntament amb les seves metadades, amb els nivells més elevats de precisió i desagregació").

12 [BOE núm. 167 de 14 de juliol de 2015](#). Vegeu disposició final setena, intitulat "procediment per a l'obtenció de la nacionalitat espanyola per permís de residència". El seu epígraf tercer regula la prova de coneixements bàsic de llengua espanyola.

13 [BOE núm. 177 de 25 de juliol de 2015](#). Vegeu articles 23.2, 157.1 i disposició final cinquena de la llei. L'article 23.2, relatiu a la llengua de la sol·licitud, diu textualment "Tant la sol·licitud com els altres documents que s'hagin de presentar a l'Oficina Espanyola de Patents i Marques han d'estar redactats en castellà i han de complir els requisits que s'estableixin per reglament. Sense perjudici del que disposa l'article 24.1.c), a les comunitats autònomes on hi ha una altra llengua oficial, aquests documents es poden redactar en la llengua esmentada i s'han d'acompanyar de la traducció corresponent al castellà, que es considera autèntica en cas de dubte entre les dues". També l'article 157.1 estableix una referència a la llengua quan disposa "La traducció a l'espanyol de la sol·licitud de patent europea i de la patent europea, en compliment dels requisits establerts als articles precedents, es considera fefaent si el text traduït confereix una protecció inferior que la que és concedida per la sol·licitud esmentada o per la patent esmentada en la llengua en què la sol·licitud va ser dipositada". Finalment, la seva disposició final cinquena modifica la Llei 2/2014, de 25

cooperació jurídica internacional en matèria civil;¹⁴ Llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el sistema de formació professional per a l'ocupació en l'àmbit laboral;¹⁵ Llei 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari;¹⁶ Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques;¹⁷ i, finalment, la Llei 48/2015, de 29 d'octubre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2016.¹⁸ Totes aquestes lleis esmentades, sense excepció, estableixen previsions explícites a qüestions lingüístiques al seu articulat. Ens hi remetem als efectes escaients.

Així mateix, durant el semestre estudiat s'aproven també diversos decrets legislatius de text refós d'incidència en matèria lingüística. A continuació s'esmenten per ordre cronològic: Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de garanties i ús racional de medicaments i productes sanitaris;¹⁹ Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors;²⁰ Reial decret legislatiu 3/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'ocupació;²¹ Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic;²² i, finalment, Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.²³ Tots aquestes normes estableixen previsions d'incidència en l'estatus normatiu de la llengua, esmentats a les notes a peu de pàgina d'aquesta crònica i consultables en línia als enllaços que s'hi indiquen.

3 Previsions lingüístiques a les normes de rang reglamentari

Durant el segon semestre de l'any també s'aproven i es publiquen al BOE un amplíssim catàleg de normes de rang reglamentari que contempnen dispersament al seu articulat i sovint de forma tangencial, diverses previsions d'incidència en matèria lingüística. Alguns d'aquests reglaments es projecten en l'àmbit de l'ensenyament. Aquest és el cas del Reial decret 1058/2015, de 20 de novembre, pel qual es regulen les característiques generals de les proves de l'avaluació final d'educació primària que estableix la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació²⁴ o el Reial decret 665/2015, de 17 de juliol, pel qual es despleguen determinades disposicions relatives a l'exercici de la docència en l'educació secundària obligatòria, el batxillerat, la formació professional i els ensenyaments de règim especial, a la formació inicial del professorat i a les especialitats dels cossos docents d'ensenyament secundari.²⁵ Val a dir que s'aproven també d'altres disposicions reglamentàries d'incidència tangencial en el règim lingüístic en l'àmbit educatiu. Aquest és el

---

de març, de l'acció i del servei exterior de l'Estat. Més concretament modifica la seva disposició addicional setzena intitulada "Traduccions i interpretacions de caràcter oficial".

14 [BOE núm. 182 de 31 de juliol de 2015](#). Vegeu articles 11, 25 i disposició final quarta. Ampliat al capítol dedicat a l'estudi de les novetats en matèria d'Administració de justícia.

15 [BOE núm. 217 de 10 de setembre de 2015](#). La seva disposició final tercera modifica, entre d'altres, l'article 16 del text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost. El paràgraf c) tipifica com a infracció molt greu, textualment, "sol·licitar dades de caràcter personal en els processos de selecció o establir condicions, mitjançant la publicitat, la difusió o per qualsevol altre mitjà, que constitueixin discriminacions per a l'accés a l'ocupació per motius de sexe, origen, inclòs el racial o ètnic, edat, estat civil, discapacitat, religió o conviccions, opinió política, orientació sexual, afiliació sindical, condició social i llengua dins de l'Estat".

16 [BOE núm. 234 de 30 de setembre de 2015](#). Vegeu article 32.2 de la llei, relatiu a les llengües emprades en la declaració sobre la xarxa.

17 [BOE núm. 236 de 2 d'octubre de 2015](#). Estudi ampliat al capítol final d'aquesta crònica legislativa.

18 [BOE núm. 260 de 30 d'octubre de 2015](#). Vegeu disposició addicional 48, relativa a les activitats prioritàries de mecenatge, quan estableix les dutes a terme per l'Institut Cervantes amb relació a la llengua espanyola (epígraf 1) i les de promoció de les llengües pròpies dels territoris autònoms (epígraf 4).

19 [BOE núm. 177 de 25 de juliol de 2015](#). Vegeu articles 15, 31, 37, 79, 113 i 121

20 [BOE núm. 255 de 24 d'octubre de 2015](#). Vegeu articles 4.2.c) i 17.1

21 [BOE núm. 255 de 24 d'octubre de 2015](#). Vegeu article 33.4.f)

22 [BOE núm. 261 de 31 d'octubre de 2015](#). Estudi ampliat al darrer epígraf d'aquesta crònica legislativa.

23 [BOE núm. 261 de 31 d'octubre de 2015](#). Vegeu article 56 i disposició addicional primera.

24 [BOE núm. 285, de 28 de novembre de 2015](#)

25 [BOE núm. 171 de 18 de juliol de 2015](#)

cas, a tall d'exemple i per totes, de l'Ordre ECD/1361/2015 de 3 de juliol,²⁶ l'Ordre ECD/1611/2015, de 29 de juliol²⁷ o el Reial decret 744/2015, de 28 d'agost.²⁸

D'altres disposicions reglamentàries aprovades durant el semestre i que regulen currículums formatius, es limitaran a establir l'ensenyament de la llengua anglesa dins els seus programes. Aquest és el cas de l'Ordre 1626/2015, de 29 de juliol, per la qual s'aproven les directrius generals per a l'elaboració dels currículums de l'ensenyament de formació per a l'accés a diferents escales de suboficials dels cossos de les Forces Armades. Entre altres previsions, estableix l'ensenyament de la llengua anglesa com un mòdul formatiu obligatori.²⁹ D'altres ordres aprovades pel Ministeri de Defensa de la mateixa data, el 29 de juliol de 2015, i publicades als BOE núm. 188 i 189 de 7 i 8 d'agost, ordenen els currículums formatius de diversos cossos de l'exèrcit consignant-hi la referència a l'ensenyament de l'anglès.³⁰

Més enllà de l'àmbit educatiu, altres disposicions reglamentàries estableixen previsions lingüístiques puntuals en sectors molt diversos. A continuació se n'enumeren les més rellevants, per ordre cronològic: Reial decret 814/2015, d'11 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments especials de revisió de decisions en matèria contractual i de l'organització del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals;³¹ Reial decret 949/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del Registre nacional d'associacions;³² Reial decret 1004/2015, de 6 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament pel qual es regula el procediment per a l'adquisició de la nacionalitat espanyola per residència;³³ Reial decret 988/2015, de 30 d'octubre, pel qual es regula l'obligació de finançament anticipat de determinades obres audiovisuals europees;³⁴ o, per tots, Reial decret 1084/2015, de 4 de desembre, pel qual es desplega la Llei 55/2007, de 28 de desembre, del cinema.³⁵

I finalment, convé ressenyar també que, durant el semestre estudiat, el BOE publica diverses resolucions de la Presidència del Consell Superior d'Esports, dependent del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, en virtut de les quals s'acorda publicar els estatuts o modificacions d'estatuts de la Federació Espanyola de Rem,³⁶ Esgrima,³⁷ Voleibol,³⁸ Judo i esports associats³⁹ o Lluites olímpiques i disciplines associades.⁴⁰ Igualment, també es publicaran les modificacions dels estatuts de les federacions espanyoles d'esports de persones amb paràlisi cerebral i dany cerebral adquirit;⁴¹ de persones amb discapacitat intel·lectual i física.⁴² Tots aquests estatuts estableixen previsions lingüístiques principalment projectades a l'ús preceptiu d'almenys la llengua castellana en l'emissió de llicències de federacions esportives autonòmiques. I enllaçant encara amb l'àmbit de l'esport, a tall de conclusió, convé ressenyar l'aprovació d'altres reglaments que regulen previsions lingüístiques molt tangencialment. Aquest és el cas del reglament que regulen els títols de tècnics esportius superiors de bàsquet i piragüisme i en fixen el seu currículum bàsic i els requisits d'accés, aprovats per sengles reials decrets 982/2015 i 983/2015, ambdós de 30 d'octubre.⁴³

26 [BOE núm. 163 de 9 de juliol de 2015](#)

27 [BOE núm. 183, d'1 d'agost de 2015](#)

28 [BOE núm. 207 de 29 d'agost de 2015](#)

29 [BOE núm. 184 de 3 d'agost de 2015](#)

30 Per a més informació, vegeu [BOE núm. 188 de 7 d'agost de 2015](#) i [BOE núm. 189 de 8 d'agost de 2015](#).

31 [BOE núm. 230 de 25 de setembre de 2015](#)

32 [BOE núm. 255 de 24 d'octubre de 2015](#). Regula previsions lingüístiques als articles 15 i 66, aquest darrer intitulat *Llengua del procediment*.

33 [BOE núm. 267 de 7 de novembre de 2015](#)

34 [BOE núm. 267 de 7 de novembre de 2015](#)

35 [BOE núm. 291 de 5 de desembre de 2015](#)

36 [BOE núm. 239 de 6 d'octubre de 2015](#)

37 [BOE núm. 239 de 6 d'octubre de 2015](#)

38 [BOE núm. 248 de 16 d'octubre de 2015](#)

39 [BOE núm. 241 de 8 d'octubre de 2015](#)

40 [BOE núm. 242 de 9 d'octubre de 2015](#)

41 [BOE núm. 241 de 8 d'octubre de 2015](#)

42 [BOE núm. 260 de 30 d'octubre de 2015](#)

43 Ambdós publicats al [BOE núm. 283 de 26 de novembre de 2015](#)

4 L'Administració de Justícia: estat de la qüestió

Durant el segon semestre de l'any, l'Administració de Justícia és objecte de regulació de diverses normes amb rang legal i reglamentari que es publiquen al BOE, bona part de les quals estableixen previsions expressives al règim lingüístic. A continuació se n'esbossen les principals:

La primera que mereix ser destacada és la reforma de la Llei orgànica del Poder Judicial articulada amb l'aprovació de la Llei 7/2015, de 21 de juliol.⁴⁴ Entre altres esmenes, estableix la modificació dels articles 347.bis i 536.2 d'incidència en matèria lingüística. El primer dels articles no incorpora cap novetat. Disposa que a les comunitats autònomes en què hi hagi més d'una llengua oficial o que tinguin dret civil propi s'apliquen, per a la provisió d'aquestes places, les previsions que estableix a aquest efecte la Llei orgànica del Poder Judicial. No se n'innova, per consegüent, el règim aplicable perquè consigna una simple remissió a la normativa existent de meritació. El segon dels articles esmentats a la reforma, el 536.2, estableix una clàusula de prohibició de discriminació per raó de llengua.

Pel que fa a la Llei orgànica 13/2015, de 5 d'octubre, de modificació de la llei d'enjudiciament criminal per a l'enfortiment de les garanties processals i la regulació de les mesures d'investigació tecnològica,⁴⁵ s'estableixen diverses referències explícites a la qüestió lingüística al llarg del seu articulat. Ja en el preàmbul, s'esmenta que tots els drets de l'investigat o encausat "s'han de facilitar en llenguatge comprensible i adaptat a les circumstàncies personals del destinatari, tenint en compte l'edat, el grau de maduresa o la discapacitat". Així mateix, el capítol V del seu preàmbul informa que en la redacció d'aquesta norma es varen tenir en compte les recomanacions d'una Comissió per a la Claredat del Llenguatge Jurídic, amb l'objectiu d'adaptar la dicció de la Llei d'enjudiciament criminal als temps actuals i evitar expressions com 'imputat' que, a parer del legislador, poden resultar negatives i estigmatitzadores. Partint d'aquesta base, la norma incorpora esmenes d'incidència en matèria lingüística als articles 118⁴⁶, 520.2⁴⁷, 520.2.bis⁴⁸ i 520.8.⁴⁹ El seu text pot consultar-se a les notes a peu d'aquesta pàgina.

Una altra novetat especialment rellevant per a la seva regulació lingüística és l'aprovació de la Llei 29/2015, de 30 de juliol, de cooperació jurídica internacional en matèria civil.⁵⁰ Regula previsions lingüístiques als seus articles 11, 25 i disposició final quarta. Pel que fa a l'article 11, intitulat *Idioma* precisa que les sol·licituds de cooperació jurídica internacional, i els seus documents adjunts, que s'adrecin a una autoritat estrangera han d'anar acompanyats d'una traducció a una llengua oficial de l'Estat que requereix o acceptada per aquest. Afegeix que les sol·licituds de cooperació jurídica internacional adreçades a les autoritats espanyoles, i els seus documents adjunts, han d'anar acompanyats d'una traducció d'acord amb l'article 144 de la Llei d'enjudiciament civil. Per la seva part, l'article 25, en matèria d'actes de notificació i trasllat de documents judicials, intitulat *Llengua*, diu que sense perjudici del que pugui exigir la llei de l'Estat de destinació, els

44 [BOE núm. 174 de 22 de juliol de 2015](#)

45 [BOE núm. 239 de 6 d'octubre de 2015](#)

46 S'esmena l'article incloent, entre altres previsions, un paràgraf que diu "La informació a què es refereix aquest apartat s'ha de facilitar en un llenguatge comprensible i que sigui accessible. A aquests efectes s'ha d'adaptar la informació a l'edat del destinatari, el seu grau de maduresa, la discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual pugui derivar una modificació de la capacitat per entendre l'abast de la informació que se li facilita".

47 S'esmenta l'article en els termes següents: "A qualsevol persona detinguda o presa se l'ha d'informar per escrit, en un llenguatge senzill i accessible, en una llengua que compregui i de manera immediata, dels fets que se li atribueixin i les raons motivadores de la seva privació de llibertat, així com dels drets que li assisteixen, especialment dels següents: (...) h) Dret de ser assistit gratuïtament per un intèrpret, quan es tracti d'un estranger que no compregui o no parli el castellà o la llengua oficial de l'actuació de què es tracti, o de persones sordes o amb discapacitat auditiva, així com d'altres persones amb dificultats del llenguatge (...) Quan no es disposi d'una declaració de drets en una llengua que compregui el detingut, se l'ha d'informar dels seus drets per mitjà d'un intèrpret tan aviat com sigui possible. En aquest cas, se li ha de lliurar, posteriorment i sense demora indeguda, la declaració escrita de drets en una llengua que compregui".

48 En els següents termes: "2 bis. La informació a què es refereix l'apartat anterior s'ha de facilitar en un llenguatge comprensible i que sigui accessible al destinatari. A aquests efectes la informació s'ha d'adaptar a la seva edat, el grau de maduresa, la discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual pugui derivar una limitació de la capacitat per entendre l'abast de la informació que se li facilita"

49 En els següents termes: "8. No obstant això, el detingut o pres pot renunciar a la preceptiva assistència d'advocat si la seva detenció ha estat per fets susceptibles de tipificar-se exclusivament com a delictes contra la seguretat del trànsit, sempre que se li hagi facilitat informació clara i suficient en un llenguatge senzill i comprensible sobre el contingut d'aquest dret i les conseqüències de la renúncia. El detingut pot revocar la seva renúncia en qualsevol moment."

50 [BOE núm. 182 de 31 de juliol de 2015](#).

documents objecte de notificació o trasllat a l'estranger han d'anar acompanyats d'una traducció a la llengua oficial de l'Estat de destinació o a una llengua que el destinatari entengui. El seu segon paràgraf afegeix que si la comunicació prové d'autoritats estrangeres i s'adreça a un destinatari a Espanya, els documents han d'anar acompanyats d'una traducció a l'espanyol o, si s'escau, a la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma de què es tracti, o a una llengua que el destinatari entengui en els termes que estableix l'apartat anterior. Finalment, la disposició final quarta esmena la Llei 2/2014, de 25 de març, de l'Acció i del Servei Exterior de l'Estat. En matèria de traduccions i interpretacions de caràcter oficial, precisa que per reglament s'han de determinar els requisits perquè les traduccions i interpretacions d'una llengua estrangera al castellà i viceversa tinguin caràcter oficial. Partint d'aquesta base, enumera quines tenen caràcter oficial. Ens remetem a la dicció de la norma.

5 El règim lingüístic a l'Administració pública: novetats.

Durant el darrer semestre de l'any el BOE publica un parell de novetats legislatives especialment rellevants en el que concerneix el règim lingüístic en aquest àmbit. La primera és la nova Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. La segona és el Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.⁵¹

Pel que fa a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, el seu article 15 regula la llengua dels procediments administratius. Estableix que, com a regla general, la llengua dels procediments tramitats per l'Administració General de l'Estat és el castellà. No obstant això, els interessats que es dirigeixin als òrgans de l'Administració General de l'Estat amb seu al territori d'una comunitat autònoma poden utilitzar també la llengua que hi sigui cooficial. En aquest cas, el procediment s'haurà de tramitar en la llengua escollida per l'interessat. Si concorren diversos interessats en el procediment, i hi ha discrepància quant a la llengua, el procediment s'ha de tramitar en castellà, si bé els documents o testimonis que requereixin els interessats s'han d'expedir en la llengua que aquests escullin. En el que concerneix els procediments tramitats per les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals, la Llei contempla que l'ús de la llengua s'haurà d'ajustar al que preveu la legislació autonòmica corresponent. Finalment, el darrer paràgraf del precepte precisa que l'Administració pública instructora ha de traduir al castellà els documents, expedients o parts d'aquests que hagin de tenir efecte fora del territori de la comunitat autònoma, i els documents dirigits als interessats que així ho sol·licitin expressament. Ara bé, si han de tenir efectes en el territori d'una comunitat autònoma en què sigui cooficial aquesta mateixa llengua diferent del castellà, no cal traduir-los.

Dit això, el Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic també contempla referències explícites a la qüestió lingüística als seus articles 54.11 i 95.2.b). El primer dels preceptes esmentats, l'article 54, intitulat *Principis de conducta* i ubicat dins el títol VI dedicat a regular els deures dels empleats públics i el seu codi de conducta, estableix que tenen obligació de garantir l'atenció al ciutadà en la llengua que aquest sol·liciti sempre que sigui oficial en el territori. Per la seva part, l'article 95.2.b) tipifica com a falta disciplinària molt greu la discriminació per raó de llengua.

I a tall de conclusió, convé esmentar també l'aprovació durant el període estudiat del Reial decret 814/2015, d'11 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament dels procediments especials de revisió de decisions en matèria contractual i de l'organització del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals.⁵² La llengua dels procediments que competeixen al Tribunal esmentat es regula a l'article 12 de la norma.

⁵¹ [BOE núm. 261 de 31 d'octubre de 2015](#)

⁵² [BOE núm. 230 de 25 de setembre de 2015](#)